

САНА ОЛОХ

ССНП Чуралчытаабы райкомун уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаабы Советын органа

КОСМОСКА-„СОЮЗ-16“

«Союз» (ССРС) уонна «Аполлон» (АХШ) космическай хараабылларынан холбоһуктаах экспериментальнай итүүгэ бэлэмнэни советскай программатыгар сөп түбэһиннэрэн, 1974 сыл ахсынны 2 күнүгэр Москва бириэмэтинэн 12 чаас 40 мүнүүтэ Советскай Союзка «Союз-16» космическай хараабыл ытылынна.

Космический харабылы харабыл командира Советский Союз Геройа, СССР космонавт-лётчига полковник Филипповно Анатолий Васильевич уонна Бортинженер Советский Союз Геройа, СССР космонавт-лётчига Рукавишников Николай Николаевич састааптаах эмилэп сарайар.

«Союз-16» хараабыл 1975 сыллаахха советской-американской экспедицтиктэ кыттыахтаах хараабыллыын биир оҥоруудаах.

«Союз-16» хараабыл экипажийн хьтга рэднөөн уонна телеви-
дөннөөн гурунтаах сибээс олохтонно.

Мэсінхэвэр турунтара үчүгэй. Хараабыл отсентара Сир үрдүмээ-
би усулуобуйаларга чугасаһар усулуобуйалаахтар.

Насмандатар А. В. Филиппенко уонна Н. Н. Рунавишкинов нө-
түүгэ бэллэтэммит программаны төлөрүүгэ киририлэр.

НОРУОТ СЫРДЫК БЫРААНЫННЫҒА

Бүгүн—Советскай Конституция куну, миллиард чепчээрэ на-
миланнанылар Советтар дөйүдү-
рын сымдик бырааныныта.

Бийнхэ бэлдэс — нэрүүт илгитүг, Советский дьлн Түрүт Союзны нэрүүлүбүт социалистический демократияны унна го-сударственноы диктиник бэл-налар. Дийнхэ демократизм бийнги обществобүт бары айг-ларын хабар унна нэрүт бүт-үүнүс да, хэс бийрин советскэй кийн да интаристарын унна бэлдэстэрин эрэнгэтчылсыр.

Москва куорат Бауманский бинаардыгар уокругун бинаар-
лааччыларын кытары көрсүтү-
түгөр байыгы этитаттар ССКП КК
Генеральный секретара табаларыс
М. И. Брежнев социалистический
демократия принциптерин кыла-
гынай. алааччынын уонна кини-
лар тохтомо сүөх сатһаһилээхтин
сыйлыларын хааччылааччына
айыгы ленинскэй партиябы
буларын тоһоһолоһо бэлитэби-
тэ. ССКП деятельноа бүүс-бү-
түнүүтэ үлэ дьонун интерна-
рин керер, кинилер уйгуларыгар
сулууспаллар. Партия быһыгы
норуоттут баардай айыкһымаах
күүһүн коммунистическэй об-
ществоны тутууга түнэ тардар
Рабочей кылаас, колхозтаах ба-
һынай аймах, интеллигенция
дьулуурдаах төрөтөскай үлэ-
ринэн быһыгы дөйдүбүтүгөр сый-
дыбыт, сиппит-холлут социали-
стическэй общество тутулуна
Партия ленинскэй политика
советскэй общество экономика
уонна духовный алоһо динамик
найдык сыйдыларын, бэри кы-
лаастар уонна социальный бөлөх-
төр, нациллар уонна народностар
коммунизмы тутатчылар бини-
һыгыт, молун кууһаах коллек-
тивтарыгар салгыы сомодолуу-
ларын хааччылар.

ру — советской порою, узбекской. Узбектар кичик массаларын бойлауу, общество дымалдарын салыйыча тартып, общество чалгыга сайдар усулуну буюларын халыкыйы — социалистический демократия ис дыйга уюна ис хубооно итанып.

Норвот былзавым ордук ча-
 ылаай форматынан олохтоох
 Советтар буолааллар. 1936 сы-
 лаады Конституцияны ылыныма-
 дан ылд аасып кэмгэ олохтоох
 Советтар депутаттарынан дойду
 20 мөлүүнөтөн таага граждана-
 нара бамбардынылар.

ССРС Конституцияга дайду бари гражданырыгар улаштыргэ, үөрөнөргө, кынышамарга, кырийдахха уонна кырийдахха өмүтүөргө, хаачыалларга быраастары биэсэр уонна одор олоххо киниринилэрин хаачыыбар.

Исторический кыргас бодьоххо. 1930-снл бүтүүтүгэр, бийиги дойдубуттүгэр сир үрдүгөр ази бастаан үлэтэ суох буолуу бүтэһиктөөхтин суох оҕоһуналуубта. Вилиппин советскай дьон дьоллорун үлэһит булаллар. Бийиэхэ үлэ—үлэс, геройство, албан аат дьыдалата.

Таруу Сохуон биарбит быра-
һынан туванан аңардаас ласиэт
1973 сылга дойду санаторнай-
курортнай учреждениеларытар,
туристский базаларытар 31 но-
пубуентын тахса киһи амтэминтэ
та уонна сыһыаммута, Совет-
ский дьон доруобуйаларын ха-
рыстабыллар врачтар, үлэнай-
дар, аһи үлэһиттэрин биэс мөлү-
һүннээх армиялара үлэһир.

Синетский общество духовный олодо тохтодо суох байа, сайла турар. Көниники түөрт сыһа дойдуга 13 түһүмүнчэттан таһса саһа оскуоһулар тутулуннулар. Билигин рибочайдар үс түһүмүнчэттан иккилэрттэн ордуга, колхозтаах

тар аңардарын керинте үрдүк
уонна өртө (төлөрү эбэтэр ситэтэ
сүүх) үөрөхтөөхтөр.

«Ава дойдуну кемускааһыи — ССРС хас бирдин гражданныи ытык маһа» диян суруллар баһиги Конституциябымыгар, Бир-дымга да оһуок: Собиалланылэх Күүстөр төккөзөрүгү сузуусна-һан советскай буйууннар дөй-дүбүт, норуотпүт, дыаллоох ол-дун, айылэх айар үлэтин ара-наччылыллар.

Биһиги оройуонмут үлэһиттэре, советскай норуот бүтүүсүнү кэр-дүк, быйыл Конституция күүнүн тохсус ыхтилетка төрдүс, тутаах сылын соруудахтарын ситийин-даахтык төлөрөр уонна онон пети-целланы бөлдөөбүн кининэ тү-мүктүүр иһин дьулуурдаах, айымньылаах үлэ үөбүгэр көр-сөллөр. Оройун тыатын хайаа бистыбатын үлэһиттэре «уоһу инититин сүрүн бородуукталарын — үгүү уонна эти государство туттарыы сымлаагы былзанин-рын 11 ыйга төлөрбүттэрин ту-буунан ралордантилар. Промыш-ленность, тутуу, хаачыйымы ай-галин — үлэһит коллективтара бы-рааһынныгытэ эмне самг бөлөх-төрлөөх балистийиллар.

Ол эрвэри бичиги үлэбтисгар итархастер уонна нолотуулэр суох буолбатахтар. Быстахтык ылдахха, общественная суоһу ыстыгар биллэр-көстөр ыарахаттар үөскөтүлөр. Ийэ дойдуга кылааннаах түүлээн туттарым былыаа тохтор кутталланна. сорох производственный тарилгалар экономической көрдөрүүлэрэ намыһахтар, атын да кыллыбат үлэлэр, быһаарылла илик бөһүрүөстөр бааллар. Итилэри бырларын эрдэхтик туоратым уонна быһаарым — партийнай тарилгалар, олохтоох Советтар, хайаа-йыстыбаннай органнар, оройуон общественноһын бүтүүнүн утадыллыбат сөрүктэри.

ЛЕНИНГРАД «Киров-
ской завод» хлебобулочных
комсомолецтара К-701 диган

300 ат күүлэ куустээх сана
тракторы маассабайдык
огорон таһарымын бааза

Һысы түмүгүн кэлмисэр
таһагдан кһэллэр.

Кылабынай жомуйар
конвейертен К-701 трактор
бастакы партиялара ың-
гуллан табыста.

СНИМОКТАРГА: комсомольской тэрилтэ секретара А. Новиков; предприятие мылабынай холмуйар конвейера.

С. СМОЛЬСКАЯ фотога.
ССТА фотохрониката.

Сыллаабытын
— уон биһирыйга

Оройуонна ыгырыылаах Мугудайдаабы киноустановка коллектива (старшай ниннеханин, коммунистическай ула уаарнига Илья Петрович Максимов) пятилетка төрдүс, туттаах сылыгар ыппынныч хөрдөрү былаанын Советскай Кон. ституция нүнүн көрө ахсынны 1 күнүгэр төлөрөн, биз-бит биз тылыгар турда.

Сыллазды былан үп нириитигэр 100,1, коровчуну ханыга 100,2 бырыһыан туолла.

Налентий тохтос пятихетна бэйс, түмүктээһиннээх сый-
лын буузаанын болдогун нининэ телерорт сөрүктөн үлэ-
лиир. В. МАКАРОВ

Сууккаҕа — 350 грамм

ХАПАХСЫТ. (Телефонунан).
Эрилик Эрастийн аатын
өлхөз отделенийн Воруулах
ферматыг эвенован 122 бо-
роону короллор. Салайатчи-
ин комсомолы. Надежда
Иванова улаһинир.

Кышкы энеөөдүндөк аял-
наларымтай ийнеги ылаң-
иңи сүсүлүттөри бир са-
палар түзмүтө. Айылык ра-
ционун үйүнө режимин са-

таллык туданышы олохтоо-
буга- Кыстык маан бастаы
ыйылар ол үчүгөй ситиһингэ
турһэртэ- хас биридин бо-
роон ити кэмгэ 21,8 мг
улэатта. Ол лата, суунка-
таасы эрте абиллиилэрэ
350-тан тахсалыы гранига
тэнкэстэ.

Н. АРЖАНОВ,
бухгалтер общ. корр.

ИЛИ ТУТУРДАЗА...

СОЛОВЬЕВ. Суббурууснай га-
тыман савхоз бу отделенийн
назварай булчута Н. Г. Захаров
100 тингнээх, хас да кыры-
наастаах сонор буолуттан эрги-
линээ.

Николай Гаврильевич пяти-
летка төрдүс, тугаах сылын ти-
хэх илэртальнаабы соруабын
чиэстээхтин толоруу туһугар
булуур-алтыыр тайбатыгар эниз
төнүннэ.

E. MACCAEВ

Сыгшын интитуун дээншээх мастара, Социалистический Үлэ Геройа Роман Инноцентьевич Константинов, пейсийа тахсан бочуоттаах сыналалыга өлөрдөр дабын, сыгы туһугар билигин да угустук ыһанар.

СНИМКА: Социалистической Улз Геройа Р. И. Константинова (ханастан иккис) Эрилин Эристин атынан совхоз сыйгыштыртырар бэй-йэтин бэй- опытыттан сэлэргинэ. Олороллоо—

В. Р. Толстоухов — орайун 1973 с. чемпион-сылгыһыта, Д. Е. Васильев I — 1973-1974 сс. ныстын түмүгүнүн республика чемпион-сылгыһыта, В. В. Песельская уонна В. К. Габышев — 1973—1974 сс. ныстын түмүгүнүн орайуонна социалистическай курталаһы кыайыһыта.

П. СЕДАЛИЩЕВ фототг.

Отчуоттуур-быыбардыр партийнай мунньахтар

Толорууну күннэтэ хонтуруоллуохха

Хүдөөрдаады партийнай тэрилтэ үгсэй муунһаар, партбюрбинер сэлээх үлэтин туһунат секретари А. М. Степанов өчүгүтүн коммунистар сийлини дүүүл дэтиһэр.

Очуултуур хамга партийнай тэрийэр үлэ биллэрдн сэргэх сийбигт. Улаанттар социалисти ческай суоталаһыларын тэри йин утумнахтык ынгыдлаа түмүктэр мй элийн онгобулаа дууладанилэн, көрдөрүүгэ та баарылдан, дэонто бичаачы гөөрдиллэн ишпиттар. Ол түмүгэ өдөөлөһө кылектыва сорох сн тифинилэрдэмизит. Ааспыт уол мй даагы бичаан үүтү наваловы ылыгыа 110,7, бир ынахтар маһыгыа 131,7 уонна гөсүдүд

сүлжээ агуулгынхаа 157,2 биригдсэн төлөрдүлүбүт. Бастын машиндесмттар мээхнийг эбхөө-талистибэлэрин даппа аһарэиһаллар. А. Т. Кузьмина, бирдин-иһаңынтай 3750 кг үүтү ман оройуонига саямай үрдүк көрдө-рүүдэх.

Хэлсэтнийг тал зогшиг коммунистар партиёро үзэлтгэр баар итгэстэргэ шордох—критиканы шордулар уонна ииники соруктары туруорулар. Туһааннаах үзэлтгэртэй кордобул сыһырыттан уонна ылааныбыт уураахтар туолууларын хонтуруохлаанын олохтохтуттан партийный тариёр, мааскабай-политический үзэ сорох салмааларыгар иларата суох итгэстэр бааллар, өбүгөс

түвшний бэрээдэги кэбхи түбэлтэлэрэ салранан таһаарылла тураллар.

Общественный сүсү кыстыгар тэрийер үлэ ситатэ суоппуттан игардак алтынныы ийгэ өтдөлөнөтэ 26 бөрөөн, ол иһингэр Андросовара 13 бөрөөн албүт. Сүсүгүтэ эбин аһалыгы тэрийиңи паһаа бытаардылыбыт. Ордук кэлин кэмгэ племенной үлэ мөлтөхтүк ытыллара, 70 бөдөм ынах, 21 тигэһэ кытараабыта улахан итэриһинэн ийдилиннэ.

Партбюро үзәте өртөнч сыналган. Партийнай тарилте бюрутун секретарынан А. М. Степанов икжидин былбарлан.

И. ПОГОВ

КОММУНИСТАР ТУОХ ТУЪУНАН ЭТТИЛЭР

Хонтоботооду цеховой партийнай тарилга баротун бичир сэллэх олчуотун дүүлэлэингэ тымплит коммунистар, ыһылыбыр үзэи киэргикс ырычан тураннар сүрүн бодонтоно баар итэгэстэри тооратымга тухайайдылар.

Бастың производствениктар-
дан партия көзқарастар үүнэрин
лэ мөлүгө, комсомольскай

тэрилтэни салайымыга, кинизэх көмөлөхүүгэ бэлтхэмэ ситэ ууруллубатаа саамый сөпкө самалзина. Обществений тэрилтэлэри салайымы - туусарыллыбатах, ол да иһин табыллыстым суут, добровольнай народнай дружина, дыахтар комитетын үлэлэрэ мөлтөтүлүүбүттэр. Дьону интэр-эй

дотор үлэ утумнаахтын мытаалы-
батаагын түүнүгэр общественнай
бэрээдэгн кэлиг чэхчылара нас-
пыт сымтан аччалбатаахтар.

Партийный мундьях партбюро
сана састабын быыбардаата.
Биин секретарынан В. Г. Нико-
лаев тапты.

КОЛЬНИКОВ

СОВХОЗ ДИРЕКТОРА

МАГАДАНСКАЯ УОБАЗАС «Экономика» совхоз директора Ухун хотуугу дайдуга 28 сая анараа

1961 онд ахлах Иван Филиппович Пonomarevka РСФСР осуулаарын үүсгэх учууталын бичуултаах аята Невриллибиге. Ус сит буулан барин «Эмнэтэгийн» холхуу унсай мунибада гишүүн холхуу председателин талыга. Иван Филиппович партибро секретаринаах үлээн сэтгэл хайаагастыганы үүсгэхуу үөрөншиге. Сага Председателибагхуу олоор, үлээн усуулуубууларын тууларынган үлээн сэгэлэнбиге.

Д Е П У Т А Т Т А Р
О Р У О Л Л А Р А Ү Р Д У У Р

Байнгн сэлсхэй Говьсүмт
исгаланжа байлгнн тэрийн-
малсагай үзэсн бэлэснэл-
тэн мнтар. Ол түмүгэр зуула-
тар кннлэлгэ сорулхатанн
үлэлэрин толорууга активна-
ра уснн производствон орум-
лара үблээн мнтар.

Совет 15 депутаттан 8-ли
производства быһаччы кытар.
Кинилэртэн үгүсүрө ситилин-
ээхтиг үлэһиллэр, атыктарга
бастыг холобуру көрдөрөллөр.
Эдэр манньыкыт төмсөмөлө
Прима Филимонова быһыл 10
ыйга хас биһрдиги мнарыттан
1763-түү ит үтүт ыыр была-
нын 1983 кр-ван толордо. В. П.
Афанасьева быһылгы - кыстыкна
40 берекку көрөр, элтинны
ыйга биһрдилэрттан 8,1
привели иһыта. П. М. Степанов
сайын айыл өт үлэтигэр звен-
өдүгүр. Быһыл 10 күһилээх
кыло-пини звенотуг сайаан
1795 центнери үтөвөтүт. Кини
билигин Уорда ферматыгар фу-
ражирыван кыһамыһаахтыг
үлэтир, алтынныгы сүөбү
дүлэһиэтиг-холоутуг таһаар-
бакка турап - 56,3 центнер оту
көмчүлээбэтэ. Манна сүөбү ту-
рут билигин дараны куһаҕам
сүөх.

Депутаттар Совет төрийр-
наассабай үлөтүгөр кыттычалар,
пиннелер ээтичөөлөстөрө үрдөө
нөр. Сессиялар Конституцияна
өлөхтөмүт болдобу тутубуллан
ымтылчалар. Олорго депутаттар
биринчинеде суох жетунпөккө
сиздөөлөр Уюнна боппуру-стары
дүүлөлөбүгө активийдик кыт-
талар, сессия айны 6-7 депутат
тыл өтөр. Сессияларга уюнна
исполком мунунахтарымар депу-
таттар, хаһаайлытыбаннай сала-
лааччылар, биригедьирлөр өт-
чуоттарын үтүстүк истөбөт. Де-
путаттар үнүнүн квартал айны
ыстан өйөргө кыһанабыт. Бары
депутаттар бөйөлөрүн токурукта-
рыгар иккитинте өтчуоттагылар.
Бу ахсылынны айда өтчуоттал-
лынар эже мөтүлчээлдер.

Бастайланнай	комиссиялар
ылааннаахтык	Улааннаахтык

Советийлагш тыха хайаанымтайаа-
тын бастайаанай комиссиата
(председатель Т. Н. Пестерева)
неки, нэрүүн үгэрсинтатер
ундаа културада бастайаанай
конфедерация (председатель К. Г.
Николаева) биир тагтаа бончу-
ругастары бэлэмнээн кылардан-
лар. Депутаттар общественнай
адаахуу активнай кыттыны
маларлар. Кинилэр бары поли-
тический стартааны сөнгитэр ха-
йылан үгэрсэлээр, үт депутат
пропагандисталар, адыс депута-
таагунформатордылар Уонна
агитатордылар. Итиннэ ханниэ
депутаттар биярдии агитэонала-
риини сыһыарыллан, онно ма-
тыһалар бары үлэһэргэ быһаччы
кытааллар. Нөнүлүкэ Советин
исполкомун председатели сол-
буйааччы М. О. Лукбачев—да-
бровольнай народнай дружина
штабын начальнига. Н. Е. Давы-
дов—активнай дружинниги.
Питиэнэ ха атын депутаттар
общественнай соруухастары үтүө
субастаахтык толороллор.

Од арзери сельсовет ишхал-мун тарийр-массабай үлэгтэр билигүн дараны кшала илин боштурустар, итхэстэр үгүстэр. Обществений сүөһү кыстыгын боштурустара сессияга уени, исполкома бириэмэтигэр көрүлүүбүттэрин үрдүнэн, туолууну хонтурууллааһын маэстүктэй үгүс итхэстэр тахастылар. Алынкыга 26 бороон ала. Итн ыйга бирдин бороонгон 8,5 онугтар 6,3 кг эр приваеи ылымыт, Итнэн, приваека кыстык көмүгэр ылыммыт ибһаэстэнистийбүтү туолбака иһар. Сүөһүтэ эби аһылыгы хойулаан тарийлибүт.

Бишиге шинжигч соруулгутаан
төрийнэр-жаацабай үлэбтүн
салгад кууһурдун, отделе
кмотыкка ылыммыт абэһэ
пестибэтин сэтгэннээхүн; го
лоруутун хааччыныга депутат
гар, Совет активын оруаларын
үрдээн иһин буолар.

- М. МАРТЯНОВ.
Хадаар нэгилзгин Советын
исполномун председател

С. БЕЛЯБАЙ фототв.

ССТА ФОТОХРОМИНАТА.

СЕРС ГРАЖДАННАРА

ССРС гражданская

Е. СЛЕПЦОВА.
Мугудай орто оскулатын учууталында.

Е. СЛЕПЦОВА.

